

## I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

## UZNESENIA

## RADA

**Uznesenie Rady o ďalšom rozvoji európskeho vzdelávacieho priestoru v záujme podpory systémov vzdelávania a odbornej prípravy orientovaných na budúcnosť**

(2019/C 389/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

V KONTEXTE PREBIEHAJÚCICH DISKUSÍ O BUDÚCNOSTI EURÓPY,

ZDÔRAZŇUJE, že:

1. Európa sa nachádza v dobe, v ktorej majú na európske spoločnosti a občanov hlboký vplyv globalizácia, technologický pokrok, výzvy v oblasti udržateľnosti, pretrvávajúce výzvy v oblasti sociálneho začlenenia, politická nestabilita a demografické zmeny. Tieto spoločné výzvy si vyžadujú spoločné úvahy a koordinované opatrenia členských štátov;
2. prioritami budúcej spolupráce v tejto oblasti je úloha vzdelávania a odbornej prípravy pri podpore občianstva a demokracie, osobného rozvoja, sociálneho začlenenia, rovných príležitostí a posilnenia postavenia, ako aj pri podpore dobrých životných podmienok a posilnení súdržných spoločností. Dve hlavné spoločenské úlohy vzdelávania a odbornej prípravy – ich prínos ku konkurencieschopnosti, inovácii a zamestnateľnosti a ich príspevok k aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, súdržnosti a osobnému rozvoju – sú v dnešných spoločnostiach úzko prepojené a v plnej miere sa dopĺňajú;
3. vzdelávanie a odborná príprava sú kľúčovými nástrojmi politiky na vytváranie a udržiavanie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti a podporu zamestnanosti a účasti na trhu práce na európskej úrovni. Ich potenciál pri riešení širších spoločenských výziev by sa mal plne uznať pri vypracúvaní novej stratégie rastu pre Úniu. Vysokokvalitné vzdelávanie a odborná príprava poskytujú Únii konkurenčnú výhodu v čoraz digitalizovanejšom globálnom hospodárstve založenom na vedomostiach, pretože v budúcnosti bude Európa ešte viac závisieť od tvorivých, vysokokvalifikovaných a dobre vyškolených ľudí. Tiež bude nevyhnutné usmerňovať vývoj a zavádzanie nových technológií a podporovať prechod Únie na obehové a klimaticky neutrálne hospodárstvo prostredníctvom podpory vedomostí, zručností a kompetencií potrebných na dosiahnutie pokroku v týchto zmenách;
4. európska spolupráca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy je základným politickým nástrojom na prípravu inovačných stratégií, ktoré by boli orientované na budúcnosť a pohotovo by reagovali na zmeny a ktorých cieľom by bolo riešiť tieto spoločné výzvy pri súčasnom dodržiavaní zásad subsidiarity a proporcionality a rešpektovaní bohatej rozmanitosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy v rámci Únie;

V KONTEXTE VYKONÁVANIA NOVÉHO STRATEGICKÉHO PROGRAMU NA ROKY 2019 – 2024, KTORÝ STANOVILA EURÓPSKA RADA 20. JÚNA 2019,

ZDÔRAZŇUJE Kľúčovú úlohu vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach a vo všetkých formách pri vykonávaní hlavných priorít strategického programu tým, že sa ľuďom umožní chopiť sa príležitostí, ktoré prinášajú súčasné hospodárske a spoločenské zmeny, a umožní talentom v Európe prekvitať, a to s dôrazom na uvedené skutočnosti:

5. investovanie do vysokokvalitného vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých prináša značné výhody nielen občanom, ale aj hospodárstvu a spoločnosti. Investície do kompetencií musia pokrývať všetky fázy života učiacich sa. Dosiahnutie kvalitných vzdelávacích výsledkov si vyžaduje primerané zdroje, ktoré musia byť dobre vyvážené v rámci celého procesu celoživotného vzdelávania;

6. investície do vzdelávania, odbornej prípravy a zručností sa musia podporovať na európskej a vnútroštátnej úrovni. Je potrebné vypracovať efektívne inovačné pracovné metódy, ktorými sa posilňuje prístup budovania kapacít a podporuje rozvoj systémov vzdelávania a odbornej prípravy prostredníctvom inteligentných a strategických investícií. Osobitná pozornosť by sa mala venovať posilneniu kompetencií, ktoré budú relevantné v budúcnosti, strategickému využívaniu digitalizácie a financovania inovácie, modernizovanej vzdelávacej infraštruktúre, inovačnému a bezpečnému vzdelávaciemu prostrediu a zlepšeným pedagogickým prístupom, ako aj zlepšeniu prístupu k celoživotnému poradenstvu a zlepšeniu kvality týchto služieb. Investície by mohli zahŕňať ďalší rozvoj európskeho vzdelávacieho priestoru a zlepšenie synergií medzi európskymi nástrojmi financovania, ako aj medzi politikami a nástrojmi financovania EÚ, ktoré sú relevantné pre vzdelávanie a odbornú prípravu;
7. s cieľom prispieť k dosiahnutiu klimaticky neutrálnej a zelenej Európy je potrebné v plnej miere preskúmať potenciál vzdelávania a odbornej prípravy. Vzdelávanie a odborná príprava majú zásadný význam pri poskytovaní vedomostí, zručností a kompetencií a pri podpore hodnôt a motivácie, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sa umožnila spravodlivá a rovnocenná sociálna transformácia. Európska činnosť zameraná na zelenú Európu založená na odporúčaní Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie a odporúčaní Rady o presadzovaní spoločných hodnôt si vyžaduje zapojenie na všetkých úrovniach a vo všetkých formách vzdelávania a odbornej prípravy a vo všetkých štádiách života, čo umožní činnosti iniciované na miestnej a regionálnej úrovni a v spolupráci s občianskou spoločnosťou s cieľom pokročiť smerom k vykonávaniu príslušných cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja;
8. Európsky pilier sociálnych práv by sa mal vykonávať na európskej úrovni a úrovni členských štátov, a to s náležitým ohľadom na ich právomoci. Právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie by sa malo rešpektovať vo všetkých fázach života, od raného detstva až po staršie vekové kategórie, a tiež na všetkých úrovniach a vo všetkých formách vzdelávania a odbornej prípravy, a to v súčinnosti s úsilím vynakladaným v súvislosti s európskym vzdelávacím priestorom. Pri vykonávaní by sa mala osobitná pozornosť venovať účinnej prístupnosti, rovným príležitostiam a politikám začleňovania, zabezpečovaniu prístupu a prechodu k celoživotnému vzdelávaniu;

#### V KONTEXTE ĎALŠIEHO ROZVOJA VÍZIE EURÓPSKEHO VZDELÁVACIEHO PRIESTORU DO ROKU 2025,

#### ZDÔRAŇUJE:

9. význam zabezpečenia ochrany a presadzovania spoločných hodnôt Únie vrátane demokracie, právneho štátu a základných práv;
10. značný pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s európskym vzdelávacím priestorom, a význam posilnenia záväzku k ďalšiemu ambicióznemu rozvoju jeho celkových i čiastkových cieľov a rozsahu tohto priestoru, aby sa vízia európskeho vzdelávacieho priestoru premenila na skutočnosť a aby sa z Európy stala vedúca učiacia sa spoločnosť, ako aj význam prispievania ku kultúre, ktorá podporuje, posilňuje a motivuje ľudí a spoločnosti k učeniu sa a k inovácii, a to na všetkých úrovniach a vo všetkých formách vzdelávania a odbornej prípravy a vo všetkých fázach života;
11. význam vypracovania budúceho strategického rámca pre spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave ako nástroja na podporu a vykonávanie európskeho vzdelávacieho priestoru, ktorým sa prispieje k jeho úspešnému vykonávaniu a ďalšiemu ambicióznemu rozvoju;
12. kľúčovú úlohu programu Erasmus+ pri zabezpečovaní európskeho vzdelávacieho priestoru prostredníctvom poskytnutia širokého prístupu ku vzdelávacej mobilite, ako aj posilnených strategických partnerstiev a politickej podpory pre inkluzívnejšie politiky v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže založené na celoživotnom vzdelávaní, zohľadňujúce rodovú rovnosť a orientované na inováciu;
13. potrebu ďalej vyvíjať úsilie o podporu a rozvoj spolupráce medzi členskými štátmi na európskej úrovni s cieľom zlepšiť partnerské a vzájomné učenie a výmenu najlepších postupov a zároveň odstrániť prekážky brániace vzdelávacej mobilite a podporovať členské štáty pri holistickom rozvoji ich systémov vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom prispieť k celkovej udržateľnosti týchto systémov a v konečnom dôsledku zintenzívniť vzostupnú sociálno-hospodársku konvergenciu;
14. potrebu riešiť a zohľadňovať globálne výzvy a príležitosti, najmä v oblasti zmeny klímy, digitalizácie, umelej inteligencie a zavádzajúcich či nepravdivých informácií, a to tak, že sa na všetkých úrovniach a vo všetkých formách vzdelávania a odbornej prípravy podporí rozvoj vedomostí, zručností a kompetencií a kritického myslenia počnúc základnými zručnosťami až po kvalifikáciu na vysokej úrovni;

VYZÝVA KOMISIU, ABY PRI ĎALŠOM ROZVOJI EURÓPSKEHO VZDELÁVACIEHO PRIESTORU A BUDÚCEHO STRATEGICKÉHO RÁMCA PRE SPOLUPRÁCU VO VZDELÁVANÍ A ODBORNEJ PRÍPRAVE V SÚLADE SO SVOJIMI PRÁVOMOCAMI A S NÁLEŽITÝM OHLADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

15. mala na pamäti ambície vyjadrené v záveroch Rady o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru, že tento priestor by mal byť založený na nepretržitom procese celoživotného vzdelávania, od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve cez školské a odborné vzdelávanie a prípravu až po vysokoškolské vzdelávanie a vzdelávanie dospelých, a pokračovala v dôrazných opatreniach zameraných na odstránenie prekážok brániacich vzdelávacej mobility, na presadzovanie a posilňovanie mobility a spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj na podporu členských štátov pri modernizácii ich systémov vzdelávania a odbornej prípravy, na podporu výučby a učenia sa jazykov a vzájomného uznávania kvalifikácií a vzdelávacích výstupov zo študijných pobytov v zahraničí;
16. vyvíjala ďalšie iniciatívy zamerané na vytvorenie skutočného európskeho vzdelávacieho priestoru s cieľom ďalej rozvíjať jeho celkové i čiastkové ciele a rozsah a posilniť jeho prepojenie so strategickým rámcom pre spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) na obdobie po roku 2020; a aby podnikla vhodné kroky na zabezpečenie toho, aby sa všetky úrovne a všetky formy vzdelávania a odbornej prípravy podporovali na rovnakom základe;
17. plne využívala potenciál priorít strategického programu na roky 2019 – 2024, a to konkrétne posilnením investícií do tých kompetencií, ktoré sú potrebné na naplnenie potrieb trhu práce a meniacej sa spoločnosti, ktoré vznikli okrem iného v dôsledku zmeny klímy, globalizácie, digitalizácie, umelej inteligencie a robotizácie, s cieľom podporiť inováciu, účasť na živote demokratických spoločností a sociálne začlenenie;
18. sa zapojila do spoločných úvah o možnostiach, vhodných politických opatreniach a výstupoch, ktoré by prispeli k strategickému cieľu, ktorým je klimaticky neutrálna a zelená Európa, a k spravodlivej transformácii, a pri tvorbe európskych politík v oblasti zelenej Európy zohľadnila bohatý potenciál vzdelávania a odbornej prípravy, najmä prostredníctvom programu Erasmus+ a zameraním sa na aktívnu účasť študentov na Celosvetovom akčnom programe o vzdelávaní pre udržateľný rozvoj;
19. ďalej vynakladala koordinované úsilie zamerané na dosiahnutie pokroku v súvislosti s komplexným európskym akčným plánom v oblasti digitálneho vzdelávania a s koordinovaným plánom v oblasti umelej inteligencie, a to zabezpečením komplementárnosti, pridanej hodnoty a koordinácie politických cieľov a nástrojov so zreteľom na európsky vzdelávací priestor;
20. na základe súboru nástrojov spolupráce v rámci ET 2020 vypracovala konkrétne na budúcnosť orientované a inovatívne pracovné metódy v oblasti európskej spolupráce vo vzdelávaní a odbornej príprave. V plnej miere sa môžu preskúmať možnosti využívania nástrojov spolupráce, ako sú napríklad medzinárodné analýzy, výskumné a študijné návštevy a pilotné projekty spolupráce, s cieľom inovovať a testovať politiky a nástroje realizácie a rozvíjať a presadzovať tematické scenáre založené na výskume a dlhodobé prognózy týkajúce sa budúcnosti práce a spoločnosti s ohľadom na vývoj v Európe i na celom svete;
21. vyvíjala nové spôsoby odbornej prípravy a podpory kompetentných, motivovaných a vysokokvalifikovaných učiteľov, školiteľov, pedagógov a vedúcich pracovníkov škôl a podporovala ich kontinuálny profesijný rozvoj a vysokokvalitné vzdelávanie učiteľov založené na výskume;

ĎALEJ VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V SÚLADE SO SVOJIMI PRÍSLUŠNÝMI PRÁVOMOCAMI A S NÁLEŽITÝM OHLADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

22. podporovali rozvoj digitálnych zručností a kompetencií, inováciu a podnikateľského ducha vo vzdelávaní a odbornej príprave v prípade všetkých vzdelávajúcich sa osôb tým, že umožnia flexibilnejšie možnosti vzdelávania, posilnia prepájanie rôznych foriem vzdelávania a odbornej prípravy a zabezpečia inkluzívne a inovačné prístupy vrátane úsilia o odstraňovanie nerovností;
23. podporovali zlepšenia zamerané na vysokokvalitné, inkluzívne, celoživotné, flexibilné a rodovo responzívne systémy vzdelávania a odbornej prípravy orientované na inováciu;
24. plne využívali potenciál všetkých príslušných oblastí vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom prehĺbiť európsky vzdelávací priestor a snažili sa zabezpečiť rovnováhu medzi všetkými príslušnými úrovňami a formami vzdelávania a odbornej prípravy a zapojenie všetkých uvedených úrovní a foriem;

25. naďalej sa zasadzovali o inkluzívne a vysokokvalitné systémy vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, presadzovali opatrenia na podporu kľúčových kompetencií a inkluzívneho, vysokokvalitného vzdelávania pre všetkých, ďalej rozvíjali európsku spoluprácu v oblasti školského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy, vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých a podporovali excelentnú výučbu na všetkých úrovniach vzdelávania, a to aj posilnením cezhraničnej mobility a spolupráce pre učiteľov, budovaním a rozvojom excelentnosti v oblasti odborného vzdelávania a prípravy a podporou učenia sa prácou vo všetkých jeho formách;
26. podporovali spoluprácu a výmenu informácií svedčiacich o prínosoch investovania do vzdelávania a odbornej prípravy, keďže lepšie poznatky, údaje a analýzy týkajúce sa prínosov efektívnych verejných investícií do vzdelávania a odbornej prípravy môžu členským štátom pomôcť vytvoriť inkluzívnejšie, účinnejšie a lepšie reagujúce systémy vzdelávania a odbornej prípravy a zároveň zabrániť ďalšiemu administratívne zaťaženiu členských štátov;
27. podporovali rozvoj spoločných vhodných nástrojov na sledovanie uplatnenia absolventov vysokých škôl a inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy na vnútroštátnej úrovni v súlade s novým programom v oblasti zručností pre Európu a s odporúčaním Rady týkajúcim sa sledovania uplatnenia absolventov;

V ZÁUJME ĎALŠIEHO ROZVOJA INICIATÍVY „EURÓPSKE UNIVERZITY“,

UZNÁVA:

28. rozvoj prvých európskych univerzít ako ambiciózneho iniciatívy, ktorá umožní intenzívnejšiu, inovačnejšiu a štruktúrovanejšiu spoluprácu medzi všetkými typmi inštitúcií vysokoškolského vzdelávania zo všetkých regiónov v Európe, a to na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach činnosti, od vzdelávania a výučby až po výskum a inováciu, a domnieva sa, že by to mohol byť prevratný krok vpred v oblasti medziinštitucionálnej spolupráce tým, že sa ponúknu rôzne inšpiratívne vízie, modely a témy týkajúce sa interakcie v prospech budúceho rozvoja európskeho vzdelávacieho priestoru v súlade s meniacimi sa potrebami spoločnosti;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V SÚLADE SO SVOJIMI PRÍSLUŠNÝMI PRÁVOMOCAMI A S NÁLEŽITÝM OHLADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

29. hľadali spôsoby, ako zvýšiť informovanosť o európskych univerzitách, a podporovali účasť rôznych typov inštitúcií vysokoškolského vzdelávania tým, že sa zabezpečí vysoká kvalita a geografická a sociálna inkluzívnosť tejto iniciatívy s cieľom dosiahnuť, aby bola naozaj úspešná, a to:
  - a. uľahčovaním výmeny relevantných informácií medzi zúčastnenými stranami s cieľom posilniť úsilie o spoluprácu a zlepšiť účinnosť zaujatých prístupov;
  - b. podľa potreby zabezpečením primeraného prevádzkového prostredia prostredníctvom čo najlepšieho využitia dostupných zdrojov a prijatím vhodných opatrení na odstránenie prípadných legislatívnych a nelegislatívnych prekážok na vnútroštátnej úrovni;
  - c. využitím existujúcich a budúcich nástrojov a prostriedkov na uľahčenie cezhraničnej mobility a spolupráce, ako je európsky prístup k zabezpečeniu kvality spoločných programov a iniciatíva európskej študentskej karty, a podporou vykonávania dohodnutých záväzkov, ako je napríklad odporúčanie Rady týkajúce sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov v zahraničí, ako aj záväzky európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania;
  - d. úvahami o existujúcom politickom rámci vzdelávacej mobility, ako aj európskom rámci zabezpečovania kvality, s cieľom posúdiť ich vhodnosť, pokiaľ ide o podporu transformačnej zmeny a posilnenie spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdelávania;
  - e. identifikovaním silných stránok a možností zlepšenia na základe vymieňaných informácií a analýzy pokroku v realizovaní iniciatívy;
  - f. zúročením poznatkov a skúseností z pilotných projektov iniciatívy „Európske univerzity“ s cieľom poskytnúť podklady na tvorbu politik a ďalší rozvoj súvisiacej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a preskúmaním potreby rozpracovať príslušné politiky pre európske univerzity.

## PRÍLOHA

RADA PRI PRIJÍMANÍ TOHTO UZNESENIA PRIPOMÍNA NAJMÄ TIETO POLITICKÉ PODKLADOVÉ DOKUMENTY:

1. Závery Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“) (12. mája 2009).
2. Odporúčanie Rady o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (20. decembra 2012)
3. Deklarácia o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerancie a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania (Paríž, 17. marca 2015)
4. Jerevanské ministerské komuniké (15. mája 2015)
5. Spoločná správa Rady a Komisie o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) – Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (23. a 24. novembra 2015)
6. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o podpore sociálno-ekonomického rozvoja a inkluzívnosti v EÚ prostredníctvom vzdelávania: príspevok vzdelávania a odbornej prípravy k európskemu semestru 2016 (24. februára 2016)
7. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: nový program v oblasti zručností pre Európu (10. júna 2016)
8. Odporúčanie Rady s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (19. decembra 2016).
9. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o začleňovaní v rozmanitosti s cieľom dosiahnuť vysokú kvalitu vzdelávania pre všetkých (17. februára 2017)
10. Odporúčanie Rady o európskom kvalifikačnom rámci pre celoživotné vzdelávanie (22. mája 2017)
11. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou: príspevok Európskej komisie na zasadnutí lídrov v Göteborgu (17. novembra 2017)
12. Odporúčanie Rady týkajúce sa sledovania uplatnenia absolventov (20. novembra 2017)
13. Závery Rady o novom európskom programe pre vysokoškolské vzdelávanie (20. novembra 2017)
14. Závery Rady o rozvoji škôl a excelentnej výučbe (20. novembra 2017)
15. Závery Európskej rady (17. decembra 2017)
16. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne digitálneho vzdelávania (17. januára 2018)
17. Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o hodnotení programu Erasmus+ v polovici jeho trvania (31. januára 2018)
18. Odporúčanie Rady týkajúce sa európskeho rámca pre kvalitnú a účinnú učňovskú prípravu (15. marca 2018).
19. Závery Rady o formovaní vízie európskeho vzdelávacieho priestoru (22. mája 2018)
20. Odporúčanie Rady o podpore spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (22. mája 2018)
21. Odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (22. mája 2018)
22. Parížske ministerské komuniké (25. mája 2018)
23. Odporúčanie Rady týkajúce sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií získaných v rámci vysokoškolského vzdelávania, vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí (26. novembra 2018)

24. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o koordinovanom pláne v oblasti umelej inteligencie (7. decembra 2018)
  25. Závery Rady „Smerom k čoraz udržateľnejšej Únii do roku 2030“ (9. apríla 2019)
  26. Odporúčanie Rady týkajúce sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve (22. mája 2019)
  27. Odporúčanie Rady o komplexnom prístupe k výučbe a učeniu sa jazykov (22. mája 2019)
  28. Závery Rady o budúcnosti vysoko digitalizovanej Európy po roku 2020: „Zvýšenie digitálnej a hospodárskej konkurencieschopnosti v celej Únii a digitálna súdržnosť“ (7. júna 2019)
  29. Európska rada: nový strategický program na roky 2019 – 2024 (20. júna 2019)
-